

Justitsministeriet Administrationsafdelingen

Kontor: Budget- og Planlægnings-
kontoret
Sagsnr.: 2006-0091-0063
Dok.: WAN40525

Besvarelse af spørgsmål nr. 112 af 5. december 2006 fra Folketingets Retsudvalg.

Spørgsmål:

”Ministeren bedes redegøre for udviklingen de seneste 5 år i antallet af ombudsmandssager vedrørende Kriminalforsorgen, som har givet anledning til kritik fra ombudsmanden, herunder oplyse

- a) antallet af sager fordelt på relevante sagstyper/hovedkategorier år for år
- b) årsagen til udviklingen
- c) i hvilket omfang den mangelfulde sagsbehandling i Kriminalforsorgen har resultat i, at indsatte har fået krænket rettigheder, som de har ifølge lovgivningen.

Der henvises til artikel i Politiken 4/12-06: Kriminalforsorgen sjudsker med klager fra indsatte.

Spørgsmålet bedes besvaret senest 18/12-06. Spørgsmålet stilles med henblik på et åbent samråd.”

Svar:

Indledningsvis bemærkes, at artiklen i Politiken vedrører sagsbehandlingen i Direktoratet for Kriminalforsorgen. Besvarelsen omhandler derfor alene direktoratets sagsbehandling, men derimod ikke sagsbehandlingen i den øvrige del af Kriminalforsorgen, f.eks. fængsler og arresthuse. Dette gør bl.a., at visse af de tal, der indgår i besvarelsen, i mindre omfang afviger fra tallene i artiklen.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har oplyst, at direktoratets klientkontor behandler sager i både første og anden instans.

Første instans sager omhandler f.eks. spørgsmål om valg af afsoningssted, afsoning i hjemmet under intensiv overvågning (fodlænkeordningen), sager om selvmord og dødsfald, fremrykket

prøveløsladelse efter straffelovens § 40 a samt spørgsmål om tildeling af frihedsgoder, f.eks. udgang og overførsel til åbent fængsel, til indsatte med straffe på fængsel i 8 år eller derover.

Anden instans sager er bl.a. klagesager vedrørende politiets afslag på udsættelse med afsoningen samt alle klagesager fra indsatte i fængslerne og arresthusene, herunder sager vedrørende udgang og prøveløsladelse.

Klientkontoret, som tegner sig for størstedelen af de sager, hvor ombudsmanden har udtalt kritik og/eller givet henstilling, behandler et meget stort antal sager. Direktoratet har ikke præcise opgørelser over antallet af sager, men det anslås, at der træffes afgørelse i 13.000 - 14.000 sager årligt.

2. Antallet af sager vedrørende direktoratet, som ombudsmanden har behandlet i årene 2001 til 2005, fremgår af statistikkerne i ombudsmandens årsberetninger for disse år. Oplysningerne kan sammenfattes i følgende tabel:

Beretning år	Alle sager, DfK	Afviste sager, DfK	Uden kritik, DfK	Med kritik, DfK
2001	156	103	37	16
2002	136	88	31	17
2003	165	102	45	18
2004	207	130	67	10
2005	204	112	57	35

Med hensyn til 2006 har Ombudsmanden den 13. november 2006 over for direktoratet oplyst, at en foreløbig opgørelse viser, at der i perioden fra 1. januar til 1. november 2006 var udtalt kritik/givet henstilling i 48 tilfælde. 10 af disse tilfælde vedrører samme spørgsmål, nemlig spørgsmål om aktindsigt i sager vedrørende placering af personer med tilhørsforhold til rockergupper.

Direktoratet har endvidere på baggrund af statistikkerne i ombudsmandens beretninger for årene 2001 til 2005 udarbejdet nedenstående oversigt over, hvor stor en procentdel af de sager vedrørende direktoratet, som realitetsbehandles af ombudsmanden, der har givet ombudsmanden anledning til kritik:

	2001	2002	2003	2004	2005
Kritikprocent	30	35	28	13	38

Som det fremgår af oversigten, har kritikprocenten været relativt konstant, når der bortses fra 2004, hvor den var betydeligt lavere end normalt. Endvidere skal man ifølge direktoratet være opmærksom på, at når der laves statistik på så relativt små tal, vil forholdsvis små ændringer give forholdsvis store udsving.

3. Med hensyn til den del af spørgsmålet, der vedrører ”antallet af sager fordelt på relevante sagstyper/hovedkategorier år for år” har direktoratet oplyst, at der ikke i 2001 er foretaget registrering af sager med kritik fra ombudsmanden fordelt på sagstyper i Klientkontoret, men at en sådan registrering er sket siden 2002. Der vedlægges som bilag en oversigt udarbejdet på grundlag af denne registrering.

4. Som det fremgår ovenfor under pkt. 2, har kritikprocenten i de sager, som ombudsmanden har realitetsbehandlet i årene 2001 til 2005, ligget relativt konstant.

Med hensyn til den del af spørgsmålet, der vedrører ”årsagen til udviklingen” har direktoratet oplyst, at der de senere år er sket en betydelig stigning i belægget i kriminalforsorgens institutioner – dels i forbindelse med udvidelse af fængselskapaciteten, dels i forbindelse med et stort og langvarigt overbelæg i fængsler og arresthuse. Uanset at direktoratet ikke er i besiddelse af egentlige statistiske oplysninger om sagstilgangen, er det direktoratets klare opfattelse, at stigningen i antallet af indsatte har medført langt flere sager vedrørende f.eks. udsættelse, anmodning om ændring af afsoningssted og flere klager end normalt over afsoningsforholdene.

Direktoratet har desuden oplyst, at Klientkontoret sideløbende hermed har haft en endog meget stor udskiftning i personalet. Kontoret, som for øjeblikket har 30 fuldtidsansatte, har således oplevet ca. 20 ny- eller vikaransættelser inden for det sidste 1½ år.

5. Spørgsmålet om, i hvilket omfang den mangelfulde sagsbehandling i Kriminalforsorgen har resulteret i, at indsatte har fået krænket rettigheder, som de har ifølge lovgivningen, kan vedrøre mange meget forskelligartede sagsområder.

Direktoratet har oplyst, at spørgsmålet imidlertid kan siges at være af særlig relevans i sager om prøveløsladelse efter straffelovens § 38, stk.1, idet straffeloven pålægger kriminalforsor-

gen på eget initiativ at vurdere, om en indsat skal løslades på prøve efter udståelse af 2/3 af straffetiden ("ordinær prøveløsladelse"). Sådanne sager er også af særlig stor betydning for de indsatte.

Direktoratet har ikke registreret, at der som følge af den generelle sagsbehandlingstid i direktoratet har været tilfælde, hvor en strafafsoner ikke er blevet prøveløsladt efter udståelsen af 2/3 af straffen efter straffelovens § 38, stk. 1. Derimod har der inden for det seneste halve år været et enkelt tilfælde, hvor direktoratet har udbetalt erstatning for uberettiget frihedsberøvelse efter straffuldbyrdelseslovens § 106, idet en sag om prøveløsladelse i det konkrete tilfælde ved en beklagelig sagsbehandlingsfejl ikke blev behandlet rettidigt i direktoratet.

Også tilladelse til udgang – særligt til besøg hos nærstående – er et spørgsmål, som er af særlig stor betydning for de indsatte. I relation til disse sager har direktoratet oplyst, at hvis en indsat ikke har fået tilladelse til udgang på det tidspunkt, hvor pågældende efter reglerne burde have fået tilladelse til udgang, vil der blive givet kompensation i form af ekstra udgange på et senere tidspunkt.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har herudover oplyst, at bl.a. sager vedrørende prøveløsladelse og visse sager vedrørende udgang behandles forlods i direktoratet med henblik på i videst muligt omfang at sikre, at tidsfristerne ikke overskrides. Om nødvendigt vil afgørelsen blive meddelt fængslet telefonisk, og den skriftlige afgørelse vil følge på et senere tidspunkt.

Jeg kan henholde mig til det, Direktoratet for Kriminalforsorgen har oplyst, og jeg ser frem til den kommende drøftelse i Folketingets Retsudvalg, hvor jeg også vil redegøre nærmere for de tiltag, der er iværksat med henblik på nedbringelse af sagsbehandlingstiden mv.